

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Okuyigiriza kwa Yesu II: Eby'okusomako

EKIBIINA #1:

- I. Okwanjula Essomo.
- II. Ebyafaayo by'Ensi:
 - A. Enteekateeka ya Katonda ey'Obununuzi.
 - B. Ebintu Ebisembayo.

EKIBIINA #2:

- II. Ebyafaayo by'Ensi: (okwongerako.)
 - C. Ensi y'Ebyo Mwoyo.
- III. Abantu:
 - A. Ediini.
 - B. Ebyesittaza - Okuyigiriza kwa Yesu - Okwo okuzibu okukkiriza.

EKIBIINA #3:

- III. Abantu: (okwongerako.)
 - C. Ebizibu bya Bantu.
 - D. Enkolagana za Bantu.
- IV. Obulamu Buno:
 - A. Okulaba Omukisa.

EKIBIINA #4:

- IV. Obulamu Buno: (okwongerako.)
 - B. Awali Amaanyi.
 - C. Obumu.
 - D. Sente.

EKIBIINA #5:

- IV. Obulamu Buno: (okwongerako.)
 - E. Ekibi n'Okufa.
 - Ekigezo.

Eby'okuwandiika —

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Okuyigiriza Kwa Yesu II: Ekigezo

Eby'okuwandiika—

Obubonero 20 Bwoyinza Okufuna mu Bibuuzo Bino

- 1) Wandiika era onyonyole (tewali kyetaagisa kujuliza) ebiva mu nnaku ez'oluvanyuma bina (olup. 49).
- 2) Kozesa Ebyawandiikibwa bitaano okuwandiika n'okunyonyola eby'okulwanyisa bya Sitani (olup. 57).
- 3) Kozesa Ebyawandiikibwa bina okuwandiika n'okunyonyola engeri ez'enjawulo okwolesamu obunanfuusi (emp. 60, 61).
- 4) Kozesa Luk 11:27, 28 ne Luk 1:45-48 okuwakanya "Okusinza Malyamu?" (olup. 62).
- 5) Kozesa Mat 16:26 ne Mak 8:36, 37 okuddamu ekibuuzo, "Kiki ekikulu?" (olup. 70, 71).
- 6) Kozesa ebyawandiikibwa bino okusaawo ekirowoozo ekirungi ku butayaayaanira sente: Luk 12:15, 3:10-14, 16:1-12 (olup. 77).

Obubonero 10 Bwoyinza Okufuna mu Bibuuzo Bino

- 1) Nyonyola mu bufunze kyekitegeeza okugamba obulamu obutaggwawo mu Yok 17:3 (olup. 51).
- 2) Okusenziira ku Lukka 4, wandiika eby'okulwanyisa by'omukkiriza mu lutalo lw'omukkiriza olw'Omwoyo (olup. 57).
- 3) Kozesa Mat 5:37 okuwa okuwona okuva mu bunanfuusi (olup. 61).
- 4) Nyonyola mu bufunze ekifuula Yesu okuba ekyesittaza (emp. 62, 63).
- 5) Kozesa Ekyawandiikibwa kimu okuwaayo eky'okulabirako kimu eky'ebyesittaza ebirala (emp. 63, 64).
- 6) Kozesa Mat 10:28 okulaga okuwona okutya (olup. 65).
- 7) Mu ggulu waliyo obufumbo? Juliza Ekyawandiikibwa okusobola okuddamu ekibuuzo kino (olup. 66).
- 8) Laga okulaba omukisa ng'okozesa Yok 7:18 (olup. 68).
- 9) Kozesa Ekyawandiikibwa kimu okulaga ekintu kimu ekyetaagisa obwetowaze (olup. 73).
- 10) Laga enono enkulu ey'obuweereza esangibwa mu Luk 16:10 (olup. 74).
- 11) Kozesa Mat 6:32 okusitula obulamu obwangu (olup. 77).
- 12) Kozesa Ekyawandiikibwa kimu okunyonyola ekintu kimu ekiva mu kibi (emp. 81, 82).

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

I. Enyanjula y'Essomo.

A. Ebyogera ku Somo Lino.

Eby'okuwandiika —

Ebiri mu Massomo g'Okuyigiriza kwa Yesu:

Essomo lino lye ly'okubiri mu massomo asatu agategekeddwa okubeera enjigiriza y'ebya Katonda ey'okuyigiriza kwa Yesu okusangibwa mu Njiri Ennya. Amassomo gesigamye ku "bitundu" bisatu okusinziira ku "bitundu" by'essomo bino:

- 1) Katonda:
(**Okuyigiriza kwa Yesu I**, mu kusooka kwayitibwa Enono z'Enjiri I).
- 2) Ensi:
(**Okuyigiriza kwa Yesu II**, mu kusooka kwayitibwa Enono z'Enjiri II).
- 3) Obukristaayo:
(**Okuyigiriza kwa Yesu III**, mu kusooka kwayitibwa Enono z'Enjiri III).

Mu ssomo lino mulimu "enono" (ebirowoozo ebituufu ennaku zonna) ebitegekeddwa mu "njegere" nono ku nono:

- Buli lujegere lwa nono lukola "omutwe."
- Emitwe gitegekebbwa okukola "emilamwa."
- Emilamwa gitegekebbwa okukola "ebiti omugwa emilamwa."
- Ebiti omugwa emilamwa gitegekeddwa okukola "ebitundu " ebikulu ebisatu."

Newankubadde amassomo gano essira galitadde ku Njiri Ennya ebimu ku biti omugwa emilamwa tebikugirwa (tebiri mu Njiri Enya mwokka). Eky'okulabirako, Obufuzi bwa Katonda tubulaba mu Ndagaano Enkadde ne mu Mpya. Nay'ate tujja kuba tutunula mu byayogerwa eby'Endagaano Empya ebityitibwa Enjiri.

Jukira nti ekigendererwa wano kiri kunoonya kuyigiriza kwa Yesu okuli mu Njiri ez'Endagaano Empya. Buli mutwe omukulu gusobola okubaamu okuyiga okugenda ewala okuli mu ssomo lyonna. Okubirizibwa okutwaala essomo lino nga eky'okukozesa mu buweereza bwo obw'okusomesa oba okuyigiriza.

OKUYIGIRIZA KWA YESU III

Eby'okuwandiika —

Ebirowoozo ku kusomesa: Okuddingana kw'ensonga Enkulu

Okuddingana kw'ensonga enkulu kukulu. Buli nsonga eva ku nsonga eyagisoose. Nekiba nti, omulimu omukulu omusomesa gwalina kwekuba n'enkola ezikola okuva ku nsonga okudda ku nsonga, mutwe kudda ku mutwe, mulamwa kudda ku kiti omugwa omulamwa. Obusobozi bw'okuteekawo engeri y'okutambula bukulu nnyo. Ebitabo bino byo bikuwa "entambula" eno. Newankubadde kiri bwekityo, omusomesa alina okuteekamu enyiriri n'ebirowooze ebimuggya ku nsonga eno okudda kweri.

Okuwa Buli Nsonga

Buli nsonga etandika na kyawandiikibwa eky'okujuliza. Kiddirirwa eby'okwogerako mu bumpi ebinyonyola enono ne/oba engeri gyebigya mu kuddingana okwo. Ebiseera ebimu enono eddibwamu kubanga egwa oba ekola mu mitwe emikulu ebiri oba egissukka mu ebiri. Buli kyawandiikibwa kirina okusomwa n'eddoboozi eryomwanguka mu kibiina. Omusomesa ayinza okukozesa ebyogerwako okunyonyola ensonga n'okulaga engeri gyebikwaatagana n'ensonga ezasoose/eyasoose.

Eby'okubaganyako Ebirowoozo mu Kibiina

Essomo lino terijja kuba na "Nsonga za kukubaganyako birowoozo" eziteekeddawo okwogerwako mu kitabo kino oba okuddamu ebibuuzo ebikwaatagana n'ensonga nalyo. Mulimu emitwe emikulu n'ensonga nyingi ebisuubirwa mu birowoozo ebiyinza okwogerwako. Kyoba okola kiriza bukkiriza bibuuzo na byonna eby'okwogerako bwebiba bizze mu kuyigiriza.

Ebiri mu Massomo g'Enjiri

Amassomo asatu gateekawo okuddiringana era bwekiba kisoboka galina okusomesebwa nga buli limu lidda ku linaalyo. Bwewaba tewali biseera bimala kumaliriza kusomesa kuva ku somo limu, olwo omusomesa ayinza okutandikira weyakoma. Bwewaba wakyaliwo ebiseera ng'essomo erimu liwedde, olwo omusomesa asobola okudda ku biddako mu somo eriddako.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

B. Ebiri mu Somo Lino.

1. Essomo lino (ery'okubiri mu massomo) ligabanyiziddwamu mu biti bisatu omuva 'ekitundu" ky'okuyiga ekiyitibwa "Ensi."
2. Ebiti ebisatu bye bino:
 - a. Ebyafaayo by'Ensi.
 - b. Abantu.
 - c. Obulamu Buno.

Eby'okuwandiika —

II. Ebyafaayo by'Ensi.

A. Omulamwa #1: Enteekateeka ya Katonda ey'Obununuuzi.

1. Omutwe 1: Obununuuzi.
 - a. Mat 18:11 - Yesu yajja okusobola **okulokola abaabula**. "Okulokola abaabula" kyakulabirako kirungi eky'obununuuzi.
 - b. Yok 1:29 - Yesu Gwe Mwana Gw'endiga era Akaliga ka Katonda akagyawo ebibi **by'ensi**, obutafanana mwana gwa ndiga **ogw'ekiweebwayo**.mu Ndagaano Enkadde ogwagyangawo ebibi bya **Isiraili**.
 - c. Mak 15:34 - Kiki ekyatta Yesu? Emisumaali, effumu, amaggwa, emiggo, n'ebirala? Ekyamussa bye bibi byaffe. Omusalaba gwa Yesu byaali bibi byaffe byeyalina okwetikka. Ekyavaamu, yawulira okusalibwako okuva ku Kitaawe (Bar 6:23).
 - d. Mat 11:11 - Okusinziira ku Yesu, Yokaana omubatiza yeyali omuntu w'Endagaano Enkadde asinga obukulu (asinga Musa, Eliya, Dawudi n'abalala). Songa, n'Omukristaayo asinga obuto mukulu okusinga (mukulu mu byafaayo by'obununuuzi okusinga) Yokaana omubatiza. Ekyo kitegeeza ffe!

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika—

2. Omutwe 2: Omusalaba.

- a. Luk 24:25, 44 - Okusinziira ku Yesu, okukomererwa Kwe kwalagulwa mu Ndagaano Empya.
- b. Yok 18:10, 11 - Omusalaba kyesittaza eri Abantu kubanga kizibu ffe okukkiriza nti Katonda Yenyini yalina okufiiririra ebibi byaffe. Okutuuka ku nkomerero y'ebiseera bya Yesu ku nsi, Peetero yali yessittala ku jinja lino eryessittaza.
- c. Luk 14:27 - Buli ateetikka musalaba gwe ye (okufuuka sadaaka) kugoberera Yesu **tasobola** kuba muyigirizwa we.
- d. Luk 12:51-53 - Omusalaba **gwawula** abakkiriza n'abatakkiriza.
- e. Luk 12:49, 50 - Omusalaba lwe lukku olwongeramu omuliro gw'omusango (laba Yok 3:17-20).

3. Omutwe 3: Endagaano.

- a. Luk 24:27, 44 - Yesu yatunulirwa mu Ndagaano zonna. Alabika mu Byawandiikibwa byonna.
- b. Yok 1:41, 45 - Yesu ali mu Ndagaano Empya ekyo kyeyali mu Ndagaano Enkadde.
- c. Yok 1:14 - Yesu mu Ndagaano Empya Ye weema ey'okusisinkanimu mu Ndagaano Enkadde.
 - 1) Ekigambo "yabeera" kiri "Weema" (ekitegeeza okuzimba weema yo).
 - 2) Okwogera ku "kitiibwa" kitujukiza ekitiibwa "Shekinah" eky'okubeerawo kwa Katonda mu weema.
- d. Mak 15:38 - Yesu bweyafa Endagaano Empya yassukkulum a Endagaano Enkadde.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

- 1) Omuntu kati yali asobola okujja mu maaso ga Katonda okuyita mu Yesu.
 - 2) Yesu yafuuka egigi lya yekaalu. Yesu bweyafa ku musalaba, egigi lyayulikamu ebitundu bibiri.
- e. Luk 23:45 - Egigi lya yekaalu lyayulikamu bibiri kubanga engeri y'okusemberera Katonda ey'Endagaano Enkadde yagibwawo. Katonda kati tumusemberera kuyita mu Yesu **egigi epya era eliggule.**

Eby'okuwandiika —

B. Omulamwa #2: Ebintu Ebisembayo.

1. Omutwe 1: Esikatoloje (essomo ly'ebintu ebisembayo).
 - a. Enkomerero (ebintu ebisembayo).
 - 1) Ddi (laba Mak 13:10 ne Mat 24:14) Enkomerero ejja kutuuka ng'Enjiri emaze okubuulirwa mu mawanga gonna.
 - 2) Ebintu ebikwaatagana n'Enkomerero ebinabaawo.
 - a) Mak 13:6-13 - Abantu bajja kuyimuka nga beyita Kristo. Wajja kubaawo entalo, enjala, ne musisi. Ab'oluganda bajja kuba battingana ate Abakristaayo bajja kukyayibwa buli omu. Bino bye bimu ku binaabawo ebikwaatagana n'enkomerero.
 - b) Mak 13:20 - Ba Kristo ab'obulimba bajja kujja era bajja kuwabya bangi (omuli n'Abakristaayo) nga babajja ku Kristo. Balikola ebyamagero bingi n'obubonero.
 - c) Luk 21:8 - Bangi bajja kujja nga bagamba nti be ba Yesu. Temubagobereranga.
 - d) Luk 21:7, 10, 11 - Entalo, musisi, kawumpuli, enjala, ebibonyobyonyo, n'ebyamagero okuva mu ggulu bijja kulaga nti enkomerero eri kumpi.
 - e) Luk 21:20-24 - Mu nkomerero Yerusalemi kijja kwetoolwa amaggye era kijja kuzikirizibwa.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —

3) Ebiro eby'okulabiramu ennaku ennyingi.

- a) Mak 13:14-23 - Eky'omuzizo ekizikiriza bwekiriyimirira mu yekaalu kijja kuba kiseera kya kudduka. Kino kirabika kikwaatagana n'okulaba ennaku ennyingi (genderera ebigambo, "kubanga ennaku ezo ziriba za kulabiramu nnaku, nga tezibangawo bwezityo so teziribaawo.") Kikulu okulaba nti abalonde (Abakristaayo bakyaali mu kifananyi ekyo mu nnaku zino.
- b) Mak 13:20 - Katonda ayimpaya ennaku z'okulabiramu ennaku ennyingi ku lwa balonde. Era tukiraba wano nti Abakristaayo bali kunsu mu biro by'okulabiramu ennaku ennyingi.
- c) Mak 13:27 - Yesu akomawo oluvanyuma lw'ebiro by'okulabiramu ennaku, enjuba n'omwezi tebiryaaasa musana gwabyo, n'emmunyeenye ziriba nga zigwa okuva mu ggulu. Awo nalyoka akungaanya (akwakula) abalonde (Ekkansa).

4) Okudda kwa Kristo (laba Mak 13:26, 27). Okudda kwe kujja kuba **luvanyuma lwa** biro bya kulabiramu nnaku nnyingi.

5) Byonna bijja kubaawo mu kutemya kikowe.

- a) Luk 17:22-24 - Ku nkomerero wajja kubaawo okuyanyaana kunene okulaba okudda kwa Mukama. Wajja kubaawo abo abanagezaako okukozesa omukisa gw'okuyaayana kuno nga bagezaako okusaawo engeri y'okubagoberera nti bbo bwe bwakabaka bwa Katonda. Temubagoberera kubanga obwakabaka bwa Katonda bujja kussibwawo mu kutemya kikowe.
- b) Mat 24:27 - Enono eyamba ennyo "ey'ennaku ez'oluvanyuma" eri nti tewali kusawo kulina kukolebwa ku kikwaatagana ku Yesu oba azze oba tazze. Tetulina kusawo oba kussawo ngeri yonna ya kuba nti waliwo omuntu ayitibwa Yesu oba taliwo. Abo abagamba nti be ba Yesu balimba era babuzabuza okujja kwa Yesu okunabeera nga okumyansa.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

b. Ebiva mu nkomerero.

Eby'okuwandiika —

1) Okuzikirira.

a) Luk 21:33 - Eggulu n'ensi biriggwawo.

b) Mak 13:31 - Eggulu n'ensi bijja kuzikirizibwa. Ekigambo tekiriggwawo.

2) Omusango.

a) Luk 10:11-14 - Olunaku olw'omusango lukwaatagana "n'olunaku olwo" oluyiririri 12, olukwaatagana n'obwakabaka bwa Katonda okujja mu bujjuvu bwabwo (oluny. 11).

b) Obwakabaka bwa Katonda tebunaba kujja mu bujjuvu bwabwo, naye bujja kujja mu bujjuvu bwabwo omulamuzi n'omusango gwe lwe gunajja.

3) Okuzuukira (laba Yok 6:40). Yesu ajja kuzuukiza abakiriza ku lunaku lw'enkomerero.

4) Emibiri emipya (laba Luk 24:30-43) Omubiri omupya gulina amagumba n'enyama (olwa. 30), songa gusobola okubula amangu ago (olwa. 31) ate neguddamu negulabika (olwa. 36). Gulina ebigulimu byebimu ng'omubiri gw'okunsi (oluny. 39). Gulya (olwa. 43).

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —

2. Omutwe 2: Okudda kwa Kristo.

a. Ddi?

- 1) Mak 13:32 - Tewali n'omu amanyi lunaku okujjako Kitaffe yamanyi olunaku oba esaawa ey'okudda kwa Kristo.
- 2) Luk 21:29-31 - Nay'ate, Abakristaayo balina okumanya obubonero bw'ebiro.
- 3) Luk 17:22 - Mu nnaku ez'oluvanyuma, omugga gw'okuyaayaana okulaba okujja kwa Kristo gujja kukulukuta nga guva mu mitima gya bakkiriza.
- 4) Mat 24:27 Enono eyamba ennyo "ey'ennaku ez'oluvanyuma" eri nti tewali kusalawo kulina kukolebwa ku kikwaatagana ku Yesu oba azze oba tazze tetulina kusalawo oba kusaawo ngeri yonna ya kuba nti waliwo omuntu ayitibwa Yesu oba taliwo. Abo abagamba nti be ba Yesu balimba era babuzabuza okudda kwa Yesu okunabeera nga okumyansa.

b. Okudda kwa Kristo ku kikwaatagana n'abakkiriza.

- 1) Luk 12:35-40 - Abakkiriza balina okubeera obulindaala nga banoonya okudda kwa Kristo. Engeri gyetutamanyi ddi lwanadda tulina okuba nga tuli bakakafu nti buli kaseera tuli betegefu.
- 2) Luk 21:34-36 - Tulina okwewala okwelarikirira ebyelarikirirwa munsu eno enkomerero ereme okutugwako ng'omutego. Tulina okuba obulindaala. Tulina okubeera nga tusaba buli kaseera kitusobozese okuba aba maanyi era abeteefuteefu Kristo bwalidda.
- 3) Luk 12:42 - Okubeera abeteefuteefu era obulindaala kikwaatagana na kubeera muwanika mulungi ow'ebintu Katonda byatuwadde okukola.
- 4) Yok 14:2, 3 - Yesu ateekeerateekera abakkiriza ebifo mu ggulu era ajja kudde atutwaale eyo.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

c. Okudda kwa Kristo ku kikwaatagana n'abatakkiriza.

- 1) Luk 17:26-30 - Ensi ejja kuba tesuubira kudde kwa Yesu. Okudda kwa Yesu kujja kujja mangu nyo awatali kulabula oba kulanga.
- 2) Luk 12:40, 46 - Oyo atali mwetegefu era atali bulindaala olw'okudda kwa Kristo yajja okwewuunya n'okumalibwamu amaanyi Yesu lwalidda.
- 3) Luk 21:25-27 - Enkomerero nga tenatuuka, abatakkiriza bajja kutawanyizibwa ebizibu n'agayanja, ebyewuunyisa mu njuba, omwezi ne munyeenye. Amaanyi ag'omu ggulu nga gakankanyizibwa, bajja kuba n'entiisa nene olw'okutunulira ebyo ebijja kungsi.

Eby'okuwandiika —

3. Omutwe 3: Obulamu Obutaggwawo.

a. Obulamu Obutaggwawo.

- 1) Yok 17:3 - Obulamu obutaggwawo kwe kumanya Katonda.
- 2) Yok 3:36 - Okukkiriza Yesu kuleeta obulamu obutaggwawo.
- 3) Mak 10:21 - Okusikira obulamu obutaggwawo kitegeeza kuwaayo byonna eri Yesu.
- 4) Yok 12:25 - Obulamu obutaggwawo kitegeeza nti tusooka kukyaawa bulamu bwaffe mungsi muno.

b. Obulamu obutaggwawo ku kikwaatagana ku bulamu buno (obw'okungsi).

- 1) Mat 20:21, 22 - Empeera mu bulamu obugenda okujja kikwaataganira ddala ku bikolwa byetukola mu bulamu buno. Ebifo wetuli mu bulamu obutaggwawo bisinziira ku kiki kyetukola kungsi.
 - a) Tuyinza okugamba nti gyeweyongera okukyaawa (obulamu bwo) bwolimu wano kungsi, gyonokoma okuba n'obulamu obutaggwawo.
 - b) Nekiba nti, Yesu akiraga nti tulina okuba abagezi mu kusaba kwaffe. Tulina okubalilira omuwendo gw'ebintu byetusaba.

OKUYIGIRIZA KWA YESU III

Eby'okuwandiika—

- 2) Luk 14:12-14 - Yesu kyakola kwe kutuzaamu amaanyi okulowooza ku ngeri zetuyinza okufuna empeera mu ggulu. Ensonga emu ey'okutegeeramu kino kwe kukola ebintu mu ngeri eteteekewo kwefaako ffe. Ekitegeeza nti, okukola ebintu ebitafune mpeera wano kungsi.
- 3) Yok 12:25 - Obulamu obutaggwawo bwetaaga ne tusooka kukyaawa bulamu bwaffe mungsi eno.
- 4) Mak 8:38 - Bwokwatirwa Yesu n'Enjiri ensonyi kungsi kuno, olwo Naye Ajja kukukwaatirwa ensonyi mu ggulu.

c. Ebifo mu bulamu obutaggwawo.

- 1) Mat 20:23 - Katonda ateeddeteekeedde buli omu ekifo mu bwakabaka bwa Katonda.
- 2) Mak 10:40 - N'empeera mu ggulu Katonda yazitegeka dda. Y'afuga ebifo byonna mu ggulu.
- 3) Yok 14:2, 3 - Yesu ateekeerateekera abakkiriza ebifo mu ggulu era ajja kudda okututwaala eyo.
- 4) Mat 20:21, 22 - Empeera mu bulamu obugenda okujja ekwaataganira ddala n'ebikolwa ebikolebwa mu bulamu buno. Ebifo byaffe mu bulamu obutaggwawo bisinziira ku kiki kyetukola kungsi.
- 5) Mat 19:30 - Oyo ow'oluberyeberye kati mu nsi yajja okusembayo mu ggulu. Oyo asembayo kati mu nsi yajja okukulemba mu ggulu.
- 6) Mat 20:22 - Yesu alabika kyategeeza okuba n'ekifo mu ggulu ekimuli ku mwanjo, oina okuba n'obulamu obw'okungsi (n'okufa) obulinga obubwe.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

d. Omugaso gw'obulamu obutaggwawo.

Eby'okuwandiika —

- 1) Luk 12:4, 5 - Omugaso gw'obulamu obutaggwawo gutulagibwa Yesu bwanyonyola nti tetulina kutya bantu oba mulabe. Tulina kutya Katonda alina obuyinza ku bulamu obutaggwawo.
- 2) Mat 16:26 ne Mak 8:36, 37 - Omugaso gw'obulamu obutaggwawo gulina okufuula buli kimu ekirala kyonna okuba ebitali bya mugaso. Okwewaayo kwaffe eri Katonda kusinziira ku ngeri gyetutegeeramu amazima gano. Kisinziira ku ngeri gyetukikiriza.
 - a) Okwewaayo kwo eri Katonda kusinziira ku kukkiriza kwo.
 - b) Okwewaayo kwo eri Katonda kusinziira ku kukkiriza kwo.
 - c) Bwetutaba na kubuusabuusa, ekinavaamu tujja kuwaayo byonna tusobole okutuuka ku kiruubirirwa ky'obulamu obutaggwawo. Twaliwaddeyo "ebyaffe byonna" nga tumanyi nti tewali kukola kintu kizibu kya kubeera bakyaamu (nga tumanyi nti mu nkomerero tujja kulaba nti byetwakkiriza gegaali amazima gennyini).
 - d) Abantu ab'okukkiriza be bantu abewaddeyo kubanga bamanyi nti mubuli ngeri tebajja kufiirwa. Tebaba na kwekengera kwonna kwa kuggwamu maanyi oba kwejjusa bulamu bwa kukkiriza. Okubusabuusa kuleeta kutya kwejjusa. Okutya okwejjusa kituleetera okukola byetusobola okufuna okumatira mu nsi eno era kyetukulembeza singa tufa netutegeera nti okukkiriza kwaffe si gegaali amazima.
 - e) Nekiba nti, obutaba na kukkiriza mu mugaso gwa bulamu butaggwawo kiviiramu obutaba na kwewaayo eri Katonda.
- 3) Mak 9:43-48 - Omugaso gw'obulamu obutaggwawo gutuleetera okuba nga tusobola n'okwewaayo okwejamu eriiso bwekiba kyetaagisa. Damu oyitemu ebyogeddwa mu nsonga evuddeko.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika—

e. Eggulu ne geyeena.

- 1) Luk 15:7, 10 - Omwonoonyi bweyenenga bamalayika mu ggulu basanyuka.
- 2) Mat 22:30 - Mu ggulu teri bufumbo.
- 3) Mak 12:25 - Mu kuzuukira (eggulu) tetuwasa tetufumbiriganwa.
- 4) Luk 20:35, 36 - Mu ggulu teri bufumbo oba kufa. Tuliba nga bamalayika.
- 5) Luk 24:30-43 - Omubiri omupya gulina enyama n'amagumba (olwa. 30), songa gusobola okubula amangu ago (olwa. 31) ate neguddamu negulabika omubiri guno ogw'okunsi (olwa. 36). Gulina obuzibu bwe gusanga nga omubiri guno ogw'oku nsi (olwa. 39). Gulya (olwa. 43).
- 6) Luk 13:28 - Abatakiriza bajja kulaba abalala mu bwakabaka bwa Katonda (eggulu), naye tebajja kusobola kubuyingira. Bwe banakiraba kino bajja kukaaba era balume obujiji.

4. Omutwe 4: Geyeena.

- a. Mat 7:13 - Ekkubo erigenda mu geyeena ddene (tujukizibwa obulimba obuli mu bantu obusitula okugumira/okukkiriza ebintu bibeewo. Waliwo amakubo mangi okuyingira mu geyeena, era abantu bangi bajja kugendayo.
- b. Luk 13:28 - Abatakiriza bajja kulaba abalala mu bwakabaka bwa Katonda (eggulu). naye tebajja kusobola kubuyingiramu. Bwe banakiraba kino bajja kukaaba era balume obujiji.
- c. Luk 16:19-26 - Nga Yesu tanaba kuzuukira, waaliwo ekifo ekiyitibwa magombe abonoonyi webaalinga mu kubonabona ate abatuukirivu nga "bali mu kifuba kya Ibulayimu." Abonoonyi n'abatuukirivu waaliwo olukonko olubaawulamu.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

C. Omulamwa #3: Ensi y'emyoyo.

Eby'okuwandiika —

1. Omutwe 1: Si gwa nsi eno.
 - a. Yok 15:19 - Tetuli bansi eno. Yesu yatulonda okuva munsu.
 - b. Mat 10:22 - Ensi ekyaawa Abakristaayo.
2. Omutwe 2: Bamalayika.
 - a. Luk 15:7, 10 - Omwonoonyi bweyenanya bamalayika mu ggulu basanyuka.
 - b. Mat 18:10 - “Abaana abato” kirabika balina bamalayika baabwe. Engeri gyekiri nti mu kitundu kino "omwana omuto" Mukristaayo, tusobola okugamba nti Abakristaayo balabika balina bamalayika ababakuuma. Mu kino waliwo okutegeezebwa kwa 'bamalayika abakuumi’.
3. Omutwe 3: Emizimu.
 - a. Mat 16:18 - Sitani ali mu kwetaasa. **Emiryango gya geyeena** (emiryango giba gya migaso gya kwetaasa, wamu n'okukiikirirwa kw'obukulembeze bw'ekibuga) tegijja kutuyinza.
 - b. Luk 22:31, 32 - Sitani atekwa kusaba lukusa okuva eri Katonda ku kintu kyasobola okukola ku bantu ba Katonda.
 - c. Mat 8:29 ne Luk 4:34 - Emizimu gimanyi nti Yesu waali. Gimanyi ki kyaali, era gikankana.
 - d. Mak 5:6, 7 ne 1:24 - Emizimu buli kaseera gitegeera Yesu era ne gimugondera. Tegirina kya kukola.
 - e. Mak 9:25 - Yesu alagira emizimu okuvaawo **era** obutaddamu kuyingira muntu nate.
 - f. Luk 8:31 - Emizimu gisobola okulagirwa okugenda mu “bunya.”.
 - g. Mat 17:20, 21 ne Luk 9:41 - Obutaba na kukkiriza oba obutasaba na kusiiba bisobola okuvaamu obutasobola kugoba mizimu.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika—

- h. Mat 12:43-45 - Emizimu gitambula nga ginoonya okubaako ekibya mwe gibeera. Omuntu eyagobwamu omuzimu bwatejjuza Yesu, omuzimu olwo gujja kukomawo mu ye mwegwasookera.
 - i. Luk 11:24-26 - Emizimu gisobola okukomawo oluvanyuma lw'okugobwa. Gisobola okuleeta mizimu ginaagyo.
 - j. Luk 10:18 - Omuzimu bwegugobwa kibeera nga Sitani abeera agibwa ku ntebe ye (agwa).
4. Omutwe 4: Olutalo lw'omwoyo.
- a. Olutalo ku mibiri gyaffe.
 - 1) Mat 11:12 - Obwakabaka bwa Katonda buwaguza na maanyi kubanga bulina omulabe owa maanyi era abantu abawaguza babutwaala na maanyi kubanga balina omulabe (naddala omubiri gwabwe) Lowooza ku 1 Kol 9:27 kyategeeza.
 - 2) Mat 26:41 ne Mak 14:38 - Omwoyo gwagala naye omubiri munafu. Okusobola okwekuuma omubiri gwaffe okwewala okugwa mu kukemebwa, kyetaagisa okubeera nga tutunula era tusaba.
 - b. Olutalo kye kimu ku bulamu bw'Obukristaayo (laba Mak 16:17, 18). Waliwo obubonero obujja okugoberera abakkiriza. Akamu ku bubonero buno kwe kugoba emizimu.
 - c. Olutalo okuwakanya Sitani.
 - 1) Luk 11:22 - Waliwo amadaala ana mu buweereza bw'okununula/okusumulula abasibiddwa.
 - a) Lumba omulabe.
 - b) Omulabe musinze amaanyi.
 - c) Omulabe eby'okulwanyisa bye bimuggyeko.
 - d) Gabanyamu omunyago.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —

- 2) Mak 3:27 - Okusinja omulabe amaanyi era okumujjako eby'okulwanyisa bye, atekwa okusibibwa.
 - 3) Mak 9:25 - Yesu alagira emyoyo emikyamu okuvaawo era obutaddamu kukomawo nate.
- d. Eby'okulwanyisa by'omukkiriza.
- 1) Luk 4:36 - Ebintu bibiri ebyetaagisa okugoba emizimu.
 - a) Obuyinza.
 - b) Amaanyi.
 - 2) Luk 4:4,8, 12 - Yesu akozesa ekigambo kya Katonda okulwanyisa omulabe n'ebikemo bye.
- e. Eby'okulwanyisa bya Sitani.
- 1) Luk 22:3 - Sitani asobola okuyingira mu bantu.
 - 2) Luk 20:20 - Sitani ajja kutuma ba mbega okukutega obutego. Bajja kweyisa ng'abatuukirivu okulaba nti bakumatiza obulimba. Kye kimu ku by'okulwanyisa omulabe by'asinga okukozesa.
 - 3) Yok 8:44 - Enkula y'omulabe kulimba. Akozesa obulimba ng'ekyokulwanyisa ekya maanyi.
 - 4) Mat 16:23 - Ekimu ku by'okulwanyisa ebisinga amaanyi Sitani byakozesa ng'atulwanyisa kwekututunuliza ebintu by'ensi. Kino kisobola okutufuula abegaana okubonabona n'okuyita mu bizibu, ekiyinza okutujja ku Kristo. Eky'okulwanyisa Sitani kyabadde akozesa kwe kutwagaza emirembe ensi gyegaba.
 - 5) Mak 8:31-33 - Sitani ajja kugezaako okutukema n'okwagala ebintu by'esni awamu n'emirembe ensi gyegaba okusobola okutujja ku Katonda (nga gwe musalaba).

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika—

III. Obw'obuntu.

A. Omulamwa #1: Ediini.

1. Omutwe 1: Obunadiini.

- a. Mat 23:24 ne Luk 11:42-44 - "Empisa ezitatuukirizibwa" gaba malaalo. Ziba nfu. Ebikolwa by'ekinadiini naye nga tebiva mu mutima buba bunadiini. Buba bulombolombo bufu.
 - 1) Nay'ate tetulina kuggyawo bikolwa bya diini (eky'okulabirako - ebimu eby'ekumi).
 - 2) Twetaaga kubijjuza na muwendo gwabyo gwenyini (eky'okulabirako kulumirirwa bantu na kubeera benkanya).
 - 3) Ediini entuufu erimu ebiri mu mutima ebiva munda mu mutima) n'ebikolwa ebye bweeru. Obunadiini kwekumatira "n'ebikolwa" kyokka.
- b. Luk 5:39 - Enono eno esobola okutulaga ekintu ekitera okutwaala abantu mu bunadiini n'amakkanisa amakyaamu. Ekyo nga, bwe butasobola kutambulira mu kukola kupya okw'Omwoyo. Amakkanisa amakyaamu geego agaleker'awo okutwaala okwesigama ku Katonda ng'ekintu ekikulu era ekyetaagisa.
- c. Luk 11:46, 52 - Abakulembeze bananfuusi tebayingira bwakabaka bwa Katonda. Ate baziya n'abalala obutayingira bwakabaka.
- d. Luk 12:1 - Obunadiini buzaala bunanfuusi. Obunanfuusi kizimbulukusa. Nekiba nti, obunadiini bukula bukuzi.
- e. Mat 16:11 - Enjigiriza y'ekinadiini enkalu eringa kizimbulukusa (ezimba). Yesu atulabula okugyegendereza.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

2. Omutwe 2: Obunanfuusi.

Eby'okuwandiika —

a. Ebikolwa by'obunanfuusi.

- 1) Mat 23:25, 26 - Osobola okukyuusa endabika ya wabweeru naye nosigala ng'oli mwononefu munda, naye bwonolongoosa obujama n'obukyaafu obuli munda ekyo kijja kukuusa endabika ya wabweeru.
- 2) Mat 6:1, 8 - Okwonooni enkolagana yo ne Katonda kabonero akalaga obunanfuusi. Okudingana esaala okutagasa nako kabonero ka bunanfuusi.
- 3) Mat 7:5 - Obunanfuusi butera okukwaatagana n'enkola y'okusalira abalala omusango. Okulamula abalala kikolwa kya bunanfuusi.

b. Ebiva mu bunanfuusi.

- 1) Luk 12:1 - Obunanfuusi bukula.
- 2) Mat 23:13 ne Luk 11:52 - Obunanfuusi bujja abantu mu bwakabaka bwa Katonda.
- 3) Mat 15:8,9 - Okusinza mu bunanfuusi tekugasa. Awatali kugonda okusinza tekugasa era kuba kwa bwerere. Nolwekyo, ekiva mu bunanfuusi buba butagasa.
- 4) Mak 12:40 - Ebikolwa bya Yesu, endowooza n'ebigambo bye ku kikwaatagana ku bunanfuusi biraga nti baja kulamulwa n'ekigera kinene eky'omusango. Nolwekyo, ekiva mu bunanfuusi guba musango.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —

c. Okwatuukiriza obunanfuusi.

1) Okulaga amazima (agawakanya obulimba) kikulwa ekyatuukiriza obukuusa.

a) Mat 5-7 - Okubuulira kw'okulusozi, (okubuulira kwa Yesu okwasooka kuli mu Matayo) ge magezi ga Katonda agaddamu obusirusiru bwa bantu. Katonda yamanyi obunanfuusi bwa bantu, y'amanyi okubuddamu n'okubwatuukiriza. Okubuulira kw'okulusozi kuwabula obukyaamu bw'ediini ya bantu nga bulaga amateeka aga mazima. Eteeka erya mazima ligenda eri omutima gw'ebintu. Katonda ye Katonda owa mazima, so si ow'obulimba.

b) Mat 12:7 - Obujjuvu bw'eteeka tebusangibwa mu sadaaka, naye busangibwa mu kulumirirwa kwalyo. Okulumirirwa ge mazima. Sadaaka zitera okubeera ez'obulimba.

c) Mat 7:12 - Amateeka ne Bannabbi bisinziira ku mazima so si ku bunanfuusi. Amazima oba ekituufu kwe kukola abalala nga bwoyagala bakukole. Ekirala kyonna tekibeera kya mazima.

d) Mat 15:11,18 - Okweyonoona ky'ekiva mu kintu ekyo kyoyogera, kyolowooza ne kyokola (kibeera kya ddala). si kye kiva mu kintu kyolya (tekibaamu ggumba). Kiba kirina kuva mu mutima .

2) Engeri z'okwatuukiriza obunanfuusi.

a) Luk 16:15 - Bwekyatuukanga ku bunanfuusi Yesu yayogeranga kaati era teyatyanganga kwogera ku kibi.

b) Luk 20:1-8 - Yesu teyakkiriza bananfuusi kuba nti bebali mu buyinza ku kikwaatagana ku mboozi oba embeera. Yakozesa amagezi agasinga agaabwe okuba nti yaali mu buyinza n'okulaga obunanfuusi bwabwe.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —

- c) Luk 11:45 - Bwonoyogeranga amazima oja kuba eyatuukiriza era ng'obikula obunanfuusi. Kino kijja kunyiiiza bananfuusi. Yogera amazima era ogaleke galamule.
 - d) Luk 12:2 - Bananfuusi basobola okubuzabuza kati abantu, naye obubi bwabwe ekiseera kijja kutuuka bulabike. Buli kintu kijja kulabika nga bwekirina okubeera ku nkomerero. Nolwekyo, "obwenkanya bwa Katonda ku nkomerero buleeta ekiwumulo eri abatuukirivu ebiseera ebimu abawulira nga Kaabakuuku bweyawulira (laba Kab 1:1-4,12-14).
- d. Eddagala eriwonya obunanfuusi.
- 1) Mat 23:24 - "Empisa ezitatuukirizibwa" gaba malaalo. Ziba nfu. Ebikolwa by'ediini naye nga tebiva mu mutima buba bunadiini. Buba bulombolombo bufu.
 - a) Nay'ate, tetulina kuggyawo bikolwa bya diini (eky'okulabirako - ebimu eby'ekumi).
 - b) Twetaaga kubijjuza na muwendo gwabyo gwennyini (eky'okulabirako - kulumirirwa bantu na kubeera benkanya).
 - c) Ediini entuufu erimu ebiri mu mutima (ebiva munda mu mutima) n'ebikolwa eby'ebweeru obunadiini bumatira na bikolwa kyokka.
 - d) Nolwekyo, eddagala eriwonya obunanfuusi kwe kutuula nolaba era nobaliriramu ebikolwa byo eby'okungulu (ebweeru) okulaba oba ddala bye bisaana, so si okumala gabisuula. Ebikolwa byo biviira ddala mu mutima, oba bikolwa bukolwa bya kulaga? Kakasa nti obijjuza n'ebintu ebyo byennyini ebirina okuba nga by'ebyo ebyolesebwa era ebya mazima.
 - 2) Mat 5:37 - Obwesigwa/amazima lye ddagala erisinga okuyamba okusobola okuwona obunanfuusi. Beera era twaala obwesigwa n'okuba owa mazima ng'ekyo'omuwendo ddala bwotyo bwojja okwewala obunanfuusi. Obunanfuusi butandika bwokkiriza "wewaawo" yo obutaba "wewaawo" oba "nedda" yo obutaba "nedda".

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika—

3. Omutwe 3: Okusinza Malyamu.

- a. Luk 11:27, 28 - Yesu agaana era yegaana okugezaako okuwa maama we ow'okunsi omukisa gwonna, ekitiibwa kyonna oba okumusaako essira lyonna.
 - 1) Mu kifo ky'okumuwolereza kwonna, alaga obuvunanyizibwa bwe eri okugonda nga kyekimu n'obuvunanyizibwa bw'omuntu omulala yenna.
 - 2) Tulaba ekika ky'ekirowoozo kye kimu mu Mak 3:32-35.
- b. Luk 1:45-48 - Malyamu yaweebwa omukisa olw'okukkiriza kwe (olwa. 45) n'obwetowaze bwe (olwa.48). Kino si kintu kya njawulo ekireetera abantu okumusinza. Abakristaayo abalala bonna balina omukisa gwe gumu okuweebwa omukisa (laba Mat 5:3-12).
 - 1) Ekitundu kino mu butuufu kyandibadde kikozebwa kugaana kusinza Malyamu.
 - 2) Genderera nti Malyamu, yeyogerera ye yenyini nti yetaaga omulokozi. Oba kino kyaali kituufu, olwo kyandibadde kitya nti teyali mwonoonyi (ekimu ku basinza Malyamu kye bagamba)?

B. Omulamwa #2: Ebyessitalwako. (Enjigiriza za Yesu enzibu okukkiriza).

1. Omutwe 1: Ebika by'ebyessitalwako.

- a. Yesu **Iye** jinja eryessitalwako.
 - 1) Yok 18:10,11 - Omusalaba jinja eryessitalwako eri abantu kubanga kizibu ffe okukkiriza amazima nti Katonda yenyini yalina okufirira ebibi byaffe. Okutuusa ku nkomerero, Peetero yali yesittala ku jinja lino.
 - 2) Yok 7:7 - Okujja kwa Kristo jinja eryessitalwako. Ensi ekyaawa Yesu kubanga abantu bakyaawa okubagamba nti boonoonyi. Okujja kwa Kristo kulagira ddala amazima ago. Kulaga nti omuntu mwonoonyi era yetaaga omulokozi. Abantu bessittala ku mazima ago.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —

- 3) Mat 11:6 - Yesu jinja eryessitalwako eri abantu kubanga obulamu bw'abantu obwayonona kiri mu butonde tebwagala bulamu bwa Yesu obutukuvu. Nay'ate, alina omukisa oyo atamwessitalako (Yesu).
 - 4) Luk 8:35-37 - Eri abantu abatamanyi Yesu, amaanyi ga Katonda gayinza okuba ekintu ekitiisa. Gayinza okuba agatiisa nekiba nti tebaagala kuba kitundu ku ggo. Kiyinza okufuuka ejinja eryessitalwako.
- b. Walina okubaawo ejinja eryessitalwako lyokka. .
- 1) Mat 17:26, 27 - Yesu alina okuba nti ly'ejinja eryessitalwako lyokka. Bwetubuulira Enjiri twetaaga okugezaako okwewala okuteekawo ebyessitalwako ebirala (obutategeeragana, obutafa ku buwangwa, ebisaanyizo by'ediini, n'ebirala). Yesu alina okuba nga ye yekka. Mu ngeri eno, omuntu afuna obubaka awalirizibwa okukkiriza oba okugaana Yesu (so si butafa ku buwangwa bwo oba ebisaanyizo by'ediini).
 - 2) Eky'okulabirako, twetaaga tugezeeko obutanyiiza era obutessittaza bantu na kintu kirala kyonna okujjako Yesu. Yesu singa abessittaza, olwo omusaayi guba gujja kuba ku ngalo zaabwe bbo. Mu kitundu kino tulaba engeri Yesu yenyini gyeyewalamu okwessittaza abalala. Ebintu ebikolebwa wonna muni tebifuula kintu kya maanyi. Nolewekyo, ensonga yenyini (ye okuba Mukama) y'ebeera ensonga.
- c. Eky'omukisa omubi waliwo ebika ebirala eby'ebintu ebyessitalwako.
- 1) Ebyessittaza ebirala tebyewalika.
 - a) Mat 18:7 - Waliwo ebika ebirala eby'ebintu ebyessittaza ebiremesa abantu okuba okumpi ne Yesu. Yesu agamba nti tebyewalika.
 - b) Mat 18:8, 9 - Tulina okuba "abakambwe" eri ebyessitalwako bino. Ekintu kyonna ekyekiika mu kkubo lyo eri Katonda kirina okuzikirizibwa. Kola kyonna ekisoboka okugenda mu maaso mu Kristo era ng'osemberera Katonda.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —

2) Eky'okulabirako ky'ebyessittaza ebirala.

- a) Yok 13:8 - Tuyinza okukkiriza obutuukirivu bwaffe ffe okuba ekyessittaza. Obutuukirivu bwetwekolera bugaana obwetaavu bw'obuyambi bwa Katonda. Peetero yagwa ku kyessittalwako kino.
- b) Mak 8:31-33 - Sitani ajja kugezaako okutukema n'emirembe awamu n'okukulakulana oba okugenda mumaaso kw'ensi okutulemesa okutambulira mu kkubo lya Katonda (nga gwe musalaba). Okukemebwa kw'okwagala emirembe gy'ensi kyessittaza ekisangibwa wonna.
- c) Mat 20:31 - Ensi teyagala kuwulira bantu bakowoola Yesu. Bajja kugezaako okukusirisa. Kino kisobola okuba ekyessittaza bwe tutunulira abantu mu kifo kya Yesu. Tuteekwa okweyongera okumukowoola nga tetufuddeyo ku kiki ensi kyegamba.
- d) Mat 23:13 - Abakulembeze bananfuusi basobola okuba ekyessittaza.
- e) Luk 6:39 - Omukulembeze muzibe aleetera abalala okwessittala wamu naye.
- f) Mat 18:5, 6 ne Mk 9:42 - Abantu abaleetera "abaana abato" (abakkiriza abakalokoka) okwessittala bajja kuliwa kinene.

2. Omutwe 2: Okusanyusa abantu.

- a. Mak 11:29-32 - Okwagala n'okukemebwa okusanyusa abantu kye kimu ku byessittaza ebya maanyi. Omuntu ayagala obwagazi okusanyusa abantu ajja kusangibwanga bulijjo nga yessittala.
- b. Luk 12:4-7 - Tetulina kutya bantu. Tulina kutya 'olwaazi' (Yesu) atufuga. Abantu tebatufuga. Kasita kiba nti tusanyusa oyo atufuga, olwo tetulina kweraliikirira oba abatatufuga basanyuse oba tebasanyuse.
- c. Yok 5:44 - Okwenoonyeza ekitiibwa okuva eri abalala kuyinza okuviiramu obutasobola kukkiriza.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

C. Omulamwa #3: Ebizibu bya Bantu.

Eby'okuwandiika —

1. Omutwe 1: Kutya.

- a. Mat 10:26 - Ebintu byonna bijja kubikkulwa. Tewali kitalimanyibwa. Okutegeera kino kusobola okukozesebwa nga eddagala okuwonya okutya abantu n'amaanyi gaabwe awamu n'obufuzi bwabwe.
- b. Mat 10:28 - Okutunulira Katonda n'obufuzi bwe ku bulamu bwaffe lisobola nalyo okuba eddagala eriwonya okutya.
- c. Mat 10:29-31 - Katonda afaayo mu byonna. Amanyi era afuga buli kya **mundas** kyonna. Kiki kyetulina okutya?

2. Omutwe 2: Okwelariikirira.

- a. Luk 12:26, 31 - Tulina okukkiriza obufuzi bwa Katonda nga tuyita mu kunoonya obwakabaka bwa Katonda. Twelariikirira ebintu bye tutasobola kufuga. Mu kifo ky'okwelariikirira, twetaaga tumanye nti Katonda Ye nyini buyinza. Kino kijja kutufuula ab'eddembe okufuga bye tusobola (bye tuvunanyizibwa).
- b. Mat 6:27 - Okweraliikirira tekusobola kuggatta kaseera konna ku bulamu bwo. **Kati nno lwaki weraliikirira?**
- c. Yok 7:30 - Tetusobola kuyiganyizibwa nga tetuli mu kwagala kwa Katonda kitegeeza ky'ekintu ekisinga gyetuli. Nolwekyo, tetulina kwelariikirira (laba ne Yok 8:20). Katonda afaayo.
- d. Luk 12:16-21 - Okwelariikirira eby'omumaaso si kye kirina okuba ekiruubirirwa ky'okutereka sente. Kitegeeza nti esente tezisobola kukuwonya kwelariikirira.
- e. Luk 21:34-36 - Tuteekwa okwewala okwelariikirira ebintu by'ensi si kuba nti enkomerero etugwaako ng'ekyambika. Tulina okuba nga twetegese. Tulina okuba aba maanyi era abeteefuteefu Kristo wanajjira. Okusaba kwe kudda mu kifo ky'okwelariikirira (laba Baf 4:6).

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika—

3. Omutwe 3: Okuggwamu amaanyi.

- a. Luk 21:34-36 - Tulina okwewala okwelariikirira ebyerariikirirwa mu nsi si kubanga enkomerero etujjira ng'ekyambika. Tulina okuba abetegefu. Tulina okuba nga tusaba bulijjo tusobole okuba aba maanyi era abetegefu Kristo bwaliija. Okusaba kujjawo okweraliikirira (laba Baf 4:6).
- b. Luk 18:7,8 - Obutaddirira mu kusaba kijja kuleeta obwenkanya. Katonda addamu okusaba okunyiikivu. nolwekyo towanika obutali bwenkanya bwebulabika ng'obuwangudde olutalo. Toggwamu maanyi.

D. Omulamwa 4: Enkolagana mu Bantu.

1. Omutwe 1: Obufumbo.

- a. Mu ggulu teri bufumbo (laba Mat 22:30). Obusobozi bw'okubeera obw'omu kirabo ekigabwa Katonda. Tekirina kukakibwa ku muntu atalina kirabo ekyo.
- b. Okubeera obw'omu (laba Mat 19:12). Obusobozi bw'okubeera obw'omu kirabo ekigabwa Katonda. Tekirina kukakibwa ku muntu atalina kirabo ekyo.
- c. Obufumbo kyeki (laba Mat 19:6)? Obufumbo ye musajja okuleka kitaawe ne nnyina ne yetaba ne mukazi we. Ekivaamu Katonda abagatta era omusajja n'omukazi bafuuka omu.
- d. Okwawukana kw'omusajja n'omukazi abafumbo kyeki (laba Mat 19:6)? Obufumbo ye musajja okuleka kitaawe ne nnyina yetabe ne mukazi we. Ekivaamu Katonda abagatta era omusajja n'omukazi bafuuka omu. Okwawukana kw'abafumbo kwe kwawukanya n'okuzikiriza Katonda kyakoze.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

e. Okwawukana kwa bafumbo kwatandika kutya?

- 1) Mat 19:8 - Mu Baibuli tusangamu ebiragiyo Katonda byeyawa abantu naye nga byaali tebikkiriziganya na kwagala Kwe awamu n'ebigendererwa Bye ebyasooka. Bakkirizibwa oba baalekebwa olw'ekibi ky'omuntu.
- 2) Mak 10:5-8 - Okwawukana kwa bafumbo si kya butonde. Kubaawo lwa nsonga emu ey'okwonoona kw'omuntu n'obukakanyavu bw'omutima gwe. Omutima gw'omuntu mujeemu lwa nsonga nti guwakanya enteekateeka za Katonda.

f. Okwawukana kwa bafumbo, okuwasa oba okufumbirwa omulala, n'obwenzi.

Eby'okuwandiika —

Omuwandiisi Kyakyogerako:

Ensonga y'okwawukana kwa bafumbo ate ne bawasa oba ne bafumbirwa abalala kintu kikalubo. Essukka ekigendererwa ky'essomo lino okuwa enono zonna ezetaaga okulowoozebwa nga tuyiga okwawukana kwa bafumbo ate nebawasa era ne bafumbirwa abalala. Kimanye nti ebigambo ebiwandiikiddwa wansi byogera ku byawandiikibwa ebiweereddwa era nga tebinoonya kuleetawo kusalawo ku kikwaatagana ku mutwe guno gwonna.

- 1) Mat 19:9 - Okwawukana kwa bafumbo (okujjako nga ku babiri kuliko atali mwesigwa eri munne) ate nebawasa oba ne bafumbirwa omulala (okujjako nga Baibuli ekikkiriza) kyenkana obwenzi. Tuyenza okulaba ekibalo kino wansi ng'enono:

Okwawukana — obutali bwesigwa bwa munno + okuwasa oba okufumbiriganwa omulala = bwenzi.

- 2) Luk 16:18 - Omuntu bwaddamu okuwasa oba okufumbirwa oluvanyuma lw'okwawukana mu bafumbo obwasooka buba bwenzi bwe kiba nti okwawukana kwabwe tekukkirizibwa mu Baibuli. Mungeri y'emu, okuwasa oba okufumbirwa omuntu eyayawukana ne munne mu bafumbo (ng'okwawukana kwabwe Baibuli tekukkiriza) nakyo buba bwenzi.

OKUYIGIRIZA KWA YESU III

Eby'okuwandiika —

3) Mak 10:11, 12 - Mungeri emu okwawukana Katonda takumanyi. Bwoyawukana ne munno bwemwafumbiriganwa n'owasa oba nofumbiriganwa n'omulala, mungeri Baibuli gyetekkirizamu oba oyenze. Kyekitegeeza nti mu maaso ga Katonda okyaali mufumbo (genderera: Essomo ly'okwawukana mu bufumbo ate n'owasa oba nofumbirwa omulala zibu nnyo. Enono zino zetaaga okusomebwa n'ebitundu ebirala ebikikwaatako mu Byawandiikibwa).

2. Omutwe 2: Muliraanwa.

- a. Luk 10:29-37 - Tuteri okugezaako okwewolereza nga tukugira ki kyekitegeeza omuntu okuba muliraanwa wo.
- b. Nay'ate, Yesu atuwa okunyonyola okulungi okulina ensalo engazi. Muliraanwa wange ye muntu yenna eyetaaga okusaasirwa. Tweteeseteese kuba baliraanwa baani?

IV. Obulamu Buno.

A. Omulamwa 1: Okulaba omukisa.

1. Omutwe 1: Okulaba omukisa.

- a. Okulaba omukisa kye kutali (laba Luk 6:24-26). Eby'obuggagga n'ebirungi by'ensi eno si bye biraga omukisa gwennyini. Amazima gali nti, Omukristaayo okubeera n'obulamu **obw'omukisa** tekijja kumuviiramu buggagga na kwejalabya.
- b. Omukisa kyeki (laba Yok 7:18)? Okutwaalira awamu, ekireeta okuba n'obulamu obw'omukisa kwe kunoonya ekitiibwa kya Katonda so si ekitiibwa kyo ku bubwo. Nolwekyo, omukisa. kwe kugulumiza Katonda.
- c. Omukisa guyinza kusangibwa wa (laba Yok 15:5)? Omukisa gusangibwa mu Yesu mwokka.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

d. Omukisa mu buweereza.

- 1) Yok 3:27 - Omuntu obulamu bwe bwonna yesigamye ku bukulu n'obufuzi bwa Katonda. Omukisa mu buweereza gusinziira ku Katonda ate oba omuntu tasobola kufuna (nga bwe buvunanyizibwa bwe) bwekiba tekisoose kumuweebwa (nga bwebuvunanyizibwa bwa Katonda).
- 2) Yok 5:19 - Ekyaleetera Yesu omukisa mu buweereza Bwe kyaali nti yalaba Kitaawe kyeyali akola.
- 3) Yok 7:16 - Ekireetera obuweereza bw'okuyigiriza okuba obw'omukisa kwe kubeera nti si kuyigiriza **kwo** naye kuyigiriza kwa Katonda.
- 4) Yok 17:23 - Okulaba omukisa mu kubuulira enjiri kisinziira ku bumu.

Eby'okuwandiika —

2. Omutwe 2: Obukulu.

- a. Mat 18:4 - Oyo eyetowaza ng'omwana omuto ye mukulu mu bwakabaka bwa Katonda. Omwana abeera mwetowaze kubanga obulamu bwe bwonna abeera yesigamye ku bazadde be, ng'abesiga n'obuwombeefu, kubeera mu butonde ye okwagala omukwano gwabwe, era aba ayagala okubagondera.
- b. Luk 22:26, 27 - Yesu yasaawo enono "empya." Omukulu ye muweereza.
- c. Mat 20:25-27 ne Mak 9:35 - Obukulu mu bwakabaka bwa Katonda tebwenkanankana kukozeza buyinza. Tebweraga mu "kufuga" balala.
 - 1) Obukulu mu bwakabaka bwa Katonda bwenkanankana na kubeera muweereza (laba Mat 23:11). Bweragira mu kuweereza balala.
 - 2) Kituufu, ow'olubereberye y'aliba ow'oluvanyuma (omuweereza wa bonna).
- d. Mak 10:45 - Okubeera omukulu mu bwakabaka olina kuweereza. Okuweereza kitegeeza kuba nga wewaddeyo kuwaayo bulamu bwo ku lwa balala. Kitegeeza kwewaayo kuwaayo bulamu bwo ku lwa balala.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika—

- e. Mat 19:30 - Ab'oluberebereberye baliba ab'okuvanyuma ate ab'oluvanyuma baliba ab'olubereberye.
 - f. Mak 10:28-31 - Ekigenderewa ky'owoluvanyuma okuba ow'olubereberye n'owolubereberye okuba ow'oluvanyuma kitegeeza kuleka bintu byonna emabega olwa Yesu.
 - 1) Okuleka byonna eby'ensi emabega kijja kuvaamu kubeera wa luvanyuma mu nsi eno. Nay'ate, ojja kubeera wa lubereberye mu bwakabaka bwa Katonda.
 - 2) Abo abagezaako okwekwaata ku buli kimu bajja kugenda mu maaso mu bulamu buno, naye be bajja okuba ab'oluvanyuma mu bulamu obugenda okujja.
3. Omutwe 3: Kiki ekikulu?
- a. Mat 16:26 ne Mak 8:36, 37 -Obukulu bw'obulamu obutaggwawo ekitali kikulu. Okwewaayo kwaffe eri Katonda kusenziira ku ngeri gyetegeera amazima gano. Kusenziira ku ngeri ki gyetukikiriza.
 - 1) Engeri gyewewaayo eri Katonda esenziira ku kukkiriza kwo.
 - 2) Engeri gyewewaayo eri ensi esenziira ku kubuusabuusa kwo.
 - 3) Bwetutaba na kubuusabuusa, olwo kijja kuba nga kituuviramu buviizi kuwaayo byonna byetulina okweyongerayo eri ekiruubirirwa ky'obulamu obutaggwawo. Twandibadde "tuwaayo ebyaffe byonna" nga tumanyi nti tewali ngeri ya kweteeka mu buzibu bwa kuba bakyaamu (nga tumanyi nti mu nkomerero tujja kulaba nti kyetwakkiriza ge gaali amazima gennyini).
 - 4) Abantu ab'okukkiriza be bantu abewaddeyo kubanga bamanyi nti tewali kweteeka mu buzibu bwa kufiirwa. Tewali kweteeka mu buzibu bwa kuggwamu maanyi oba bwa kwejjusa bulamu bwo bwa kukkiriza okubuusabuusa kuleeta okutya okwejjusa. Okutya okwejjusa kuvaamu kugezaako kufuna kumatira na mirembe gya mu nsi eno nga bye bisooka bwe tufa netutegeera nti okukkiriza kwaffe tegaali mazima.
 - 5) Nolwekyo obutaba na kukkiriza mu bukulu bwa bulamu butaggwawo kijja kuvaamu butewaayo eri Katonda.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —

- b. Mat 19:17, 21 - Okugoberera Yesu kyekisinga obukulu (genderera nti okusinziira ku Yok 17:3 obulamu kwe kumanya Yesu).
 - 1) Abantu babeera buli kaseera banoonya okuba "abalungi" ekimala okusobola okuyingira mu ggulu.
 - 2) Nay'ate engeri gyekiri nti waliwo omu yekka omulungi ekintu kyokka "ekirungi" kyetusobola okukola kwe kwefiiriza ffe ne tugoberera Yesu. Okukola obulungi kwe kugoberera Yesu kubanga Yesu mulungi.
 - 3) Mu kitundu kino Yesu tagaana nti ye Muntu oyo yekka omulungi; Agamba n'okugamba nti ye Muntu oyo yekka nga akozesa ebigambo ebikangavvula okunenya abatakkiriza.
- c. Mat 18:8, 9 - Tulina okuba "abakambwe" eri ekintu kyonna ekyekiika mu kkubo lyaffe eritutwaala eri Katonda. Bwetuba twagala okugoberera ekintu ekisinga obukulu, kitegeeza tulina okuba nga twewaddeyo okukola kyonna ekyetaagisa okugenda mu maaso mu Kristo awamu n'okusemberera Katonda.
- d. Mat 21:28-31 - Engeri gyomalirizaamu y'esinga obukulu, si ngeri gyotandikamu yokka.
 - 1) Lowooza ku njawulo eriwo mu bulamu bwa Saulo ow'Endagaano Enkadde ne Saulo ow'Endagaano Empya.
 - 2) Kyokola kye kitwaalibwa, so si kyoyogera obwogez.
- e. Luk 3:8, 10 - Okwenenya kugobererwa bibala (oba bulamu). Okwenenya okutavaamu bulamu oba bibala kuzikirizibwa. Tekulina kikuvaamu!

B. Omulamwa 2: Ebikulu.

- 1. Omutwe 1: Okutya Katonda.
 - a. Mat 10:28 - Katonda yasaanidde okutiibwa.
 - b. Luk 12:4, 5 - Okutya Katonda kulina okuba nga kusinziira ku bukulu Bwe awamu n'obufuzi.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika—

c. Yok 9:31 - Okutya Katonda n'obuwulize bituviiramu Katonda kutuwulira.

2. Omutwe 2: Obwetowaze.

a. Obutaba na bwetowaze.

1) Yok 9:41 - Ekibi kikwaatagana n'obutategeera kyetaago kyo. Kikwaatagana "n'obutamenyeka mu mutima" n'obutaba na bwetowaze.

2) Mat 23:12, Luk 14:11, ne 18:14 - Bwewegulumiza waggulu, olwo Katonda ajja kukutoowaza wansi nnyo. Bwewetowaza wansi, olwo Katonda ajja kukugulumiza waggulu.

b. Ekkubo erigenda waggulu (eri okulaba omukisa).

1) Mat 23:12 - Ekkubo erigenda waggulu (eri omukisa) lye kkubo erigenda wansi. Kino tekiringa nkola ya nsi. Okutuuka ku mukisa mu bwakabaka bwa Katonda kyetaagisa okwetowaza wansi. Okutuuka ku kulaba omukisa mu ntegeka z'ensi kikwetaagisa okwerwaanako okugenda waggulu

2) Mat 18:4 - Oyo eyetowaza ng'omwana omuto ye mukulu mu bwakabakaba bwa Katonda. Omwana omuto mwetowaze kubanga abeera yesigamidde ddala ku bakadde be, abesiga ne gonjebwa, kiri mu butonde bwe nti ayagala okwagala kwabwe, era aba ayagala ate nga yewaddeyo okubagondera. Okuba omukulu olina kuba mwetowaze. Nolwekyo, ekkubo erigenda waggulu lye kkubo erigenda wansi.

c. Obwetowaze mu buweereza.

1) Yok 3:30 - Yesu okusobola okugulumizibwa, tulina okwetowaza. Obuweereza bwaffe okusobola okuba obw'omukisa, (damu oyite mu katundu ku "kulaba omukisa mu buweereza" ne "omukisa kyeki?) Yesu alina okugulumizibwa. Nolwekyo, obwetowaze mu buweereza bwetaagisa.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —

- 2) Luk 6:42 - Obwetowaze bwetaagisa mu kuweereza eri abalala. Okuyamba omuntu omulala okusobola okuva mu nsobi ze, oline kusooka kuba mwetowaze ekimala okulowooza ku nsobi zo era okuzileka oluvanyuma ojja kusobola okuyamba abalala mu kifo ky'okubasalira emisango.

d. Obwetowaze bwetwagibwa lwa:

- 1) Yok 13:8 - Obutuukirivu bwaffe abantu bwebubaawo netutasembeza butuukirivu bwa Katonda bwatuwadde, olwo tetusobola kulokolebwa. Obwetowaze bwetaagibwa okusembeza obutuukirivu bwa Katonda n'okukkiriza omulimu gwakoze.
- 2) Luk 18:10-14 - Okuweebwa obutuukirivu n'okusonyiyibwa bikwaatagana n'obwetowaze n'okumenyeka mu maaso ga Katonda. Kukwaatagana n'okwesiga Katonda yekka n'okugaana okwesiga obulamu bwo oba okwesiga mu ggwe. Obwetowaze bwetaagisa.
- 3) Mat 5:3 - Obwetowaze bwetaagisa okusobola okubeera mu bwakabaka bwa Katonda. Abetowaze bokka bebasobola okwegaana obulamu bwabwe nebasembeza Yesu. Abetowaze bokka bebasobola okugaana ekikemo ky'okuba nga bebefuga nebakkiriza obufuzi bwa Yesu.
- 4) Luk 4:18 ne 5:31, 32 - Yesu aweereza eri abo abali mu bwetaavu. Obwetowaze (ekitegeeza nti oli mu bwetaavu bwa Yesu) bwetaagisa okufuna okuva eri Yesu n'okubeera nti ye yabukuwa.

3. Omutwe 3: Obulongoofu n'obutukuvu.

- a. Mat 5:8 - Katonda mulongoofu ate mutukuvu. Okusobola okumulaba, oteekwa kuba mulongoofu. Tusobola okugamba nti obutali bulongoofu tebusobola kulaba bulongoofu, era obulongoofu tebusobola kulaba butali bulongoofu (laba ne Kab 1:13).

OKUYIGIRIZA KWA YESU III

Eby'okuwandiika —

- b. Luk 3:17 - Okubatiza Yesu kwabatiza kulabika okubaamu amaanyi agaweebwa omuntu okujja eri Yesu (Omwoyo Omutukuvu) awamu n'okulamula, okugunjula oba okutukuza (muliro). Omuliro guyinza okulaga enkola y'okutukuza omuntu.
 - c. Mat 23:25, 26 - Osobola okukyuusa enfanana y'okungulu naye nosigala ng'oli mukyaafu munda, naye bwolongoosa obukyaafu munda, olwo kijja kukyuusa endabika ya wabweeru. Obulongoofu n'obutukuvu birina kubeera bya mazima.
 - d. Mat 15:11 - Okweyonoona kye kiva mu byogerwa, ebirowoozebwa n'ebikolebwa (ebibeererawo ddala). Birina okuba nga biva mu mutima. Obutukuvu n'obulongoofu (oba obutaba nabyo) bintu ebibeerawo ddala. Biva mu mutima.
 - e. Mak 7:18-20 - Omuntu ayononeka oba afuna ebbala (afuuka atali mulongoofu) olw'ebyo ebiva mu mutima gwe.
4. Omutwe 4: Okwewaayo n'obwesigwa.
- a. Luk 9:62 - Okubeera mu bwakabaka bwa Katonda kyetaagisa okwewaayo kungi.
 - b. Luk 16:10 - Okubeera omwesigwa mu bintu ebitono kireeta obwesigwa mu bintu ebinene. Kyekitegeeza kiri nti bwetwekakasa okuba abesigwa mu "bintu ebitono" Katonda ajja kutusigira obuyinza n'obuvunanyizibwa ku bintu "ebinene".
5. Omutwe 5: Amazima.
- a. Luk 3:10-13 - Ekikolwa ky'okwenenya kirimu okuba owa mazima eri abalala (oluny. 13).
 - b. Mat 5:37 - Amazima ly'eddagala erisingira ddala okuwonya obunnanfuusi. Beera wa mazima era amazima gatwaale okuba eky'omuwendo bwotyo ojja kwewala obunnanfuusi. Obunnanfuusi butandika buli lwokkiriza "wewaawo" yo obutaba "wewaawo" oba "nedda" yo obutaba "nedda." Okuba owa mazima ky'ekintu ekifuula "wewaawo" yo ne "nedda" yo okuba eby'omuwendo.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

C. Omulamwa 3: Obumu.

Eby'okuwandiika —

1. Omutwe 1: Obumu.

- a. Mat 12:25 - Obumu bwetaagisa olw'okukulakulana n'okulaba omukisa kwa bantu bonna oba ekitongole kyonna.
- b. Luk 11:17 - Obumu bwetaagisa olw'okukulakulana kw'obwakabaka bwonna. Obwakabaka bwebwesalamu, amaanyi gabuggwamu n'entegeka zaabwo tezilaba mukisa.
- c. Luk 9:50 - Enono enkulu ey'obumu eri nti oyo atakuwakanya ali ku lulwo.
- d. Mat 18:20 - Yesu abeera awali obumu. Babiri oba basatu bwebakungaana mu linnya lye, abeera wakati mu bbo.
- e. Yok 17:23 - Enjiri okusobola okugenda mumaaso kisinziira ku bumu.
- f. Mat 18:19 - Waliwo amaanyi mu kukkiriziganya. Abakristaayo babiri bwebakkiriziganya ku kintu kyonna ne bakisaba mu linnya lya Yesu, wabweerawo ebirungi ebikivaamu. Obumu maanyi!
- g. Mak 3:6 - Okubaawo kw'omulabe wa bantu bonna kuvaamu okukolagana kwa bantu nga kwa ngeri. Ekitegeeza nti, ebibiina bya bantu bibiri bijja kukolera wamu okulwaanyisa omulabe waabyo newankubadde binaaba tebikolagana mu kintu kirala kyonna.
- h. Luk 23:12 - Enono eyo waggulu elagibwa mu bibiina by'ensi ebitatera kukolagana naye nebikolagana mu kuwakanya Yesu.
- i. Luk 12:51-53 - Omusalaba gwawukanya abakkiriza ku batakkiriza.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —

2. Omutwe 2: Emirembe.

- a. Mat 5:9 - Okusitula emirembe gwe mulimu gwa maka ga Katonda.
- b. Mat 10: 34-36 - Mu kiseera kyekimu, tulina okutegeera nti Yesu bweyajja ku nsi teyaleeta mirembe okuba nti Enjiri eneyawukanya abantu. N'abenganda bajja kwawukana.

3. Omutwe 3: Abalabe.

- a. Luk 6:27-29 - Okuyigiriza kwa Yesu kutukubiriza obutakyaawa balabe baffe. Okussukka kwekyo, kutusoomooza okuva mu kkubo lyaffe okubaako kyetubakolera.
- b. Mat 5:38-42 - Tulagirwa obutaziyiza mubi naye tuteekewo ettama eddala. Tulina okuba nga twewaddeyo okwagala abalabe baffe, okubonabona, n'okugumiikiriza.

D. Omulamwa 4: Sente.

1. Omutwe 1: Sente.

- a. Katonda agabirira.
 - 1) Luk 12:31-33 - Enjigiriza y'obwakabaka teruubirira kubeera na bugagga wano kungi. Kyeruubirira kwekulaba nti ebyetaago byaffe bisisinkanibwa (olwa. 31), naye ewakanya okutereka n'okwetuumako eby'obugagga (laba Luk 12:16-21). Enjigiriza y'obwakabaka kyesinga okufaako kwe kugaba okusinga okufuna n'otereka.
 - 2) Mat 6:33 - Tusubizibwa nti bwetunoonya obwakabaka bwa Katonda, olwo ebyetaago byaffe bijja kusiinkanibwa.
- b. Obulamu obwangu (laba Mat 6:32) - Ebyetaago kyebitegeeza okusinzira ku Mat 6, bye bintu ebikulu. "Ebyetaago" mwemuli ebintu ebikulu ebyetaagisa eby'obulamu ng'emmere n'ebyokwambala (aw'okusula, eby'okwambala). Twetaaga tumatire tutambulire mu bulamu obwangu.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

c. Obutayaayaanira sente.

- 1) Luk 12:15 - Ekikola obulamu bwaffe si bye bintu byetulina.
- 2) Luk 3:10-14 - Ekikolwa ky'okwenenya kirimu okulumirirwa n'okugaba (olwe. 11), okubeera omwesigwa eri abalala (olwe. 13), n'obwenkanya (olwe. 14). Ebintu bino byonna biraga obutaba na kuyaayaanira bintu ate ng'oyaayaanira okulaba nga waliwo obwenkanya mu bantu.
- 3) Luk 16:1-12 - Sente, ng'ekintu ekirala kyonna, ziba za mugaso okusinziira ku ngeri gyezitwaala abantu mu bwakabaka bwa Katonda. Ebintu byonna, nga mwotwalidde ne sente, bifuna omugaso gwabyo ogw'okubeerawo okusinziira ku ngeri gyebisobola okulaga obwakabaka bwa Katonda.

d. Okutereka sente.

- 1) Luk 12:16-21 - Okweralikirira eby'omumaaso si kyekirina okuba ekigendererwa kyaffe okutereka sente. Kyekitegeeza kiri nti sente tezisobola kuwonya kweralikirira.
- 2) Luk 12:31-33- Okuyigiriza kw'obwakabaka tekugamba nti tulina okuba n'obugagga wano kungsi kwogera ku byetaago byaffe kusiinkanibwa (olwa. 31), naye tekuwagira kukungaanya na kutuuma bintu bingi (laba Luk 12:16-21). Okuyigiriza kw'obwakabaka kusinga kwogera ku kugaba okusinga okufuna n'otereka.

e. Okugaba byonna.

- 1) Luk 9:57, 58 - Okugoberera Yesu kwekuba nga wewaddeyo obutaba na kikyoo kyonna. Kwe kwewaayo obutaba na kikyoo kyonna. Byonna bya Katonda.
- 2) Luk 14:33 - Tosobola kuba muyigirizwa okujjako nga otadde obuyinza bwolina ku bintu byo. Tulina okusalawo ebintu byonna tubiwe Katonda. Ajja kusalawo ki kyetulina okuzikozesa.

Eby'okuwandiika —

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika—

- f. Tekisoboka kuweereza baami babiri.
 - 1) Mat 6:24 - Tosobola kuweereza baami babiri. Tosobola kukola bintu bibiri, okuweereza Katonda ne sente. Si kukola katono ku byombi olina kukolako kimu.
 - 2) Luk 16:13 - Tosobola kuweereza Katonda na sente kubanga mu buli ngeri, ekimu kijja kufuuka kakwakulizo okusinziira ku kirala. Wasoboka kubaawo Mukama OMU.
- g. Sente okusinziira ku kwenenya.
 - 1) Luk 19:8 - Okwenenya kuyinza okukwaatagana ne sente.
 - 2) Luk 3:10-14 - Ekikolwa ky'okwenenya kirimu okulumirirwa n'okugaba (olwe 11), okubeera omwesigwa eri abalala (olwe 13), n'obwenkanya (olwe 14). Ebintu bino byonna biraga obutaba na kuyaayaanira bintu n'okwagala wabeewo obwenkanya mu bantu.
- h. Okuwola sente (laba Luk 6:35). Bwowola sente osaanye okikole nga tosubira kufunamu kintu kyonna.
- i. Emisaala gya baweereza.
 - 1) Luk 10:4-7 - Omukozi w'omulimu asaanira empeera ye. Abaweereza balina okukitegeera nti eno si ngeri ya kubeera nti bewolereza okusobola okufuna emisaala eminene. Kyekitegeera mu kitundu ky'ebyawandiikibwa kino bwebutatwaala kintu **kyonna** nga bagenda okuweereza. Ekigendererwa wano kiri nti ebyetaago by'omuweereza bisaanidde okusisinkanibwa (genderera ebigambo “okulya n'okunywa”).
 - 2) Mat 10:8-10 - Obuweereza bw'Omwoyo si bwa kugulwa nakamu. Abo bebaweereza, okilaba bulabi nti, balaba amazima agali mu Lukka 10:4-7, naye “obuweereza” si bizineesi omuntu yenna mwasaanye abeere nti anoonya eby'obugagga olw'okuba omugagga.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —

j. Abantu abagagga.

- 1) Mat 19:23, 24 - Kizibu omuntu omugagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda kubanga balina bingi eby'okufiirwa.
- 2) Yok 10:12, 13 - Omusumba tasaanye kulowooza nti okuyitibwa kwe “mulimu” oba “eky'okola” mwafuna obufunyi omusaala - kisingawo nnyo awo! Omusaala gwe bweguba nti gwegumuwa amaanyi okukola, obuweereza bwebunamukaluubirira kijja kumuwaliriza okubivaamu/ okubyabulira. Alina okubeera omusumba w'endiga ze. Tasobola kuba “mupangise”.

2. Omutwe 2: Abantu abaavu.

- a. Luk 18:22 - Bwogabira omwavu, kiba nga okweterekera eby'obugagga mu ggulu.
- b. Mak 14:7 - Buli kaseera wajja kubangawo abantu abaavu betusobola okuyamba.

E. Omulamwa 5: Ekibi n'Okufa.

1. Omutwe 1: Okukemebwa.

- a. Mat 26:41 ne Mak 14:38 - Omwoyo gwagala nnyo naye omubiri munafu. Ffe okusobola okwekuuma okufuga omubiri obutawangulwa bikemo, twetaaga tubeere nga tutunula era nga tusaba.
- b. Luk 22:40 ne Mat 6:13 - Tulina okusaba obutawangulwa bikemo.
- c. Luk 4:4, 8, 12 - Yesu yakozesa Ekigambo kya Katonda okulwanyisa omulabe n'ebikemo bye.
- d. Mat 4:10 - Buli lwowangula ekikemo, ekivaamu weyongera maanyi na kufuga (genderera engeri Yesu gyeyeyongera okuba omukambwe owa maanyi oluvanyuma lw'okuwangula ebikemo ebisooka).

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —

2. Omutwe 2: Ekibi.

a. Ebika by'ebibi.

- 1) Yok 9:41 - Ekibi kikwaatagana nnyo n'okuba nga totegeera bwetaavu bwo. Ekitegeeza nti, kikwaatagana n'obutaba na “kumenyeka mu mutima” awamu n'obwetowaze.
- 2) Yok 16:8, 9 - Omusango gw'ekibi guva mu butakkiriza Yesu.
- 3) Mak 3:28 - Okuvoola Omwoyo Omutukuvu kibi ekitasonyiyibwa.

b. Ebiva mu kibi.

- 1) Mak 15:34 - Kiki ekyatta Yesu? Misumaali, fumu, maggwa, kumukuba, n'ebirala.? Ekituufu, ebibi byaffe byebyatta Yesu. Mazima, omusalaba gwa Yesu byaali bibi byaffe byeyettika. Bwatyo, Yawulira okusalibwako okuva ku Katonda (Bar 6:23). Ekiva mu kibi kwekwawukana okuva ku Katonda. Mu ngeri etayinza kutegeerwa mu magezi ga buntu, ebibi byaffe Katonda byamweyawukanyako. Omutango gw'obununuzi gwaali munene nnyo!
- 2) Mat 27:46 - Yesu yawulira okwawukana okuva ku Katonda okuleetebwa ekibi. Bwetwonoona tweyawula okuva ku Katonda. Bwetwonoona tuba tweyawudde okuva ku Katonda (Bar 6:23).
- 3) Luk 16:16 - Si kyangu okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda. Kino kikontana n'obutonde bwaffe obw'ekibi. Nolwekyo, Katonda bwatuwalulira gyaali, tuba tulina okuwaliriza okwagala kwaffe, amagezi gaffe n'obulamu bwaffe okubuyingiramu lwa mpaka.
- 4) Mat 13:13 - Abo abalina amatu okuwulira bajja kweyongera mu kutegeera kwabwe. Abo abatalina matu kuwulira (boogerwako mu nyiriri 14, 15 nga abatategeera oba oli awo, olw'ensonga nti, byebiva mu bukakanyavu obw'ekibi) bajja kukendeera mu kutegeera kwabwe. Jukira, okujuliza okw'okuba n'amatu okuwulira kuteekebwa mu kutegeeza nti omuntu alina enkolagana ne Yesu. Ekiva mu kibi kwekubeera nti tojja kuba na matu kuwulira.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —

- 5) Yok 5:14 - Ekibi kiyinza okuvaamu obulwadde.
 - 6) Mat 24:12 - Obumenyi bwa mateeka bwe bweyongera okwagala kwa bantu kuwola. Obutabaawo mateeka kileeta obujeemu n'obukyaayi. Ekiva mu kibi bwe butaba na kwagala.
- c. Engeri y'okukwaatamu ekibi.
- 1) Yok 8:7 - Ensonga lwaki tetulina kulamula balala eri lwa kubanga nti naffe tulina ekibi mu bulamu bwaffe. Tulina okukwaatamu ekibi kyaffe nga tetulamula bannaffe.
 - 2) Luk 17:3 — Omuntu bwayonoona, olwo walina kubaawo kunenya.
- d. Eky'okola okuggyawo ekibi.
- 1) Yok 1:29 - Yesu ke kaliga ka **Katonda** akaggyawo ebibi **by'ensi**, obutafananako nga omwana gw'endiga gwe **basadaakanga** mu Ndagaano Enkadde ogwaggyangawo ebibi bya **Isiraili**. Yesu kye ky'okuddamu eky'enkomerero era ekijjudde eri ekibi.
 - 2) Yok 8:31-34 - Okugondera Ekigambo kivaamu kumanya mazima. Okumanya amazima kivaamu kuba wa ddembe okuva mu kibi.
 - 3) Mat 26:41 ne Mak 14:38 - Eky'okuddamau eri ekibi kwe kutunula n'okusaba.
3. Omutwe 3: Okufa.
- a. Mat 26:52 - Abo abagenda okulwana, ne bakwaata ekitala bajja kufiira mu lutalo oba bajja kulwanyisa ekitala. Kino kikwaatagana n'eteeka ly'okusiga n'okukungula.
 - b. Luk 2:29 - Obulokozi tebufunibwa ng'omuntu amaze kufa (laba Luk 10:20; Baf 4:3; Beb 9:27).
 - c. Mat 22:32 - Abafiira mu Kristo balamu kubanga Katonda ye Katonda wa balamu so si abafu.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika—

- d. Luk 20:35, 36 - Mu ggulu teri kufa.
- e. Mat 15:34 - Okufa kuva ku kibi. Kwe kwawukana ku Katonda.
- f. Yok 12:24 - Okufa (eri obulamu bwaffe) kutandika enkola y'okubala ebibala ebingi mu bwakabaka bwa Katonda.
- g. Yok 15:2 - Waliwo enkola y'okufa egenda mu maaso Katonda gyakola mufu. Mu kifo ky'okufa wabeerawo bulamu. Ebitundu by'obulamu bwaffe ebibala ebibala byeyongera okutemerwatemerwa okusobola okubala ebibala bingi. Katonda atemako (atta) ebintu ebitetaagibwa mu bulamu bwaffe.

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Okumaliriza Essomo

Jukira nti essomo lino kyerigenderera kyokka kwe kuyita mu bitabo by'Enjiri Ennya mu Ndagaano Empya ebikwaata ku kitundu ky'essomo ekiyitibwa “Ensi.” Buli mutwe guyinza okubaamu okuyiga okugenda ewala mu ssomo lyonna. Okubirizibwa era ozibwamu amaanyi okukozesa essomo lino nga eky'okwongera ku ssomo eddala lyonna mu massomo ga MOTMOT, ate nga eky'okukozesa mu buweereza bwo obw'okusomesa.

Eby'okuwandiika —

OKUYIGIRIZA KWA YESU II

Eby'okuwandiika —